

NEDERLANDA KATOLIKO

Maandblad, officieel Orgaan van den Nederlandschen
 R.K. Esperantistenbond „Nederlanda Katoliko”,
 gevestigd te 's-Hertogenbosch.

Opgericht 29 Augustus 1909. Bisschoppelijk en Koninklijk goedgekeurd
 Cio per amo, nenio per forto. (*S. Franc. de Sales*)

Geestelijk Adviseur LAMB. J. J. M. POELL

Abonnementsprijs
 f 2.50 per jaar
 Eksterlanda Jarabono f 3.—

Adres der Redactie:
 P. M. BROUWER
 Pahudstraat 134
 's-Gravenhage.

Afzonderlijke nummers
 20 cent.
 Advertentiën
 50 cent per regel.

Advertentien: DRUKKERIJ PIET SMITS, Tilburg.

WAT ESPERANTO VOOR ONS NIET KAN ZIJN.

In 1908 verscheen een werk van Robert Hugh Benson genaamd: »De God der wereld.” In dat boek wordt met dichterlike vizie het einde der wereld beschreven. Esperanto was toen het werk verscheen wel bekend, maar stond toch pas aan 't begin van haar veroveringstocht. Des te meer moet ons treffen hoe de schrijver aan Esperanto in zijn boek een grote rol laat spelen. We zien daar hoe E. de drager is van een Wereld-godsdienst, waarin Humaniteit de plaats heeft ingenomen van dogma's.

De openhartigheid, waarmee Socialisten, Kommunisten en Bolsjewieken doelbewust van Esperanto gebruik maken is voor ons Katolieken niet het grootste gevaar. We zouden willen, dat Katolieken, met dezelfde intensiteit zich bedienenden van onze wereldtaal en zich bewust waren van wat Esperanto voor hen zijn kan. Maar het is voor de verspreiding van Esperanto onder Katolieken van allereerst belang, dat de Katolieke Esperantisten weten, wat Esp. voor ons niet kan zijn.

We kunnen niet ontkennen, dat Dr. Zamenhof Esperanto wilde verheffen tot drager van een idee. Dit idee: Humaniteit, algemene mensenverbroedering is voor ons gevaarlijk terrein.

Het gebed onder de groene Standaard richt zich tot een geheimzinnige macht, een wereld-bouwmeester, die gediend zou kunnen worden door Jood en Katoliek, door Heiden en Protestant, door Mahomedaan en Boedist. Nodig is *slechts* dat ze afstand doen van „dogmoj de blinda fervoro.”

Welke krachten in dit Esperantisme werkzaam zijn wordt klaar-

blijkelijk wanneer we het werkprogramma lezen van het in Junie=Julie 1917 te Parijs gehouden internationaal Vrijmetselaar Kongres. Ook daar heeft men het over wereld=verbroedering. Ook daar een terminologie geheel ontleend aan de Kristelijke wereldbeschouwing, maar dan geheel ontdaan van alle bovennatuurlijke inhoud.

Vele goedwillenden worden aangetrokken door de „humanitaire” idealen en zo werken er ook in de Esperanto beweging velen onwetend mede aan de plannen van de Vrijmetselarij, voor wie ontkerstening van de wereld het einddoel is. En onder de ban van schijnschone leuzen leven ook vele Katholieke Esperantisten.

Zo is het zeer begrijpelijk dat Katholieke niet=Esperantisten, die kennis maken met *dit* Esperantisme terughoudend staan t. o. v. Esperanto en daarmee ook t.o.v. de Katholieke Esperanto beweging.

De Katholieke Kerk zal ook *zonder* E. haar roeping kunnen vervullen tot het einde der tijden. En de „Humaniteit” zal ook *met* E. de „Steenrots” onaantastbaar vinden. Maar wij Katholieken hebben de plicht alle middelen te gebruiken, die voor de uitbreiding van ons H. Geloof bevordelijk zijn.

Esperanto is een natuurlijk middel, dat taalslagbomen opheft. Wij mogen dit middel niet verwaarlozen. Esperanto stelt ons in staat de innerlike eenheid van de Kerk te beleven als een uiterlike eenheid. En zolang we allen bidden tot dezelfde Vader, die in de Hemel is, moeten we E. propageren als een middel om in contact te komen met onze broeders en zusters, om in beter begrijpen en hoger waarden gezamenlijk te werken aan 't welzijn van de mensheid.

Esperanto is niet de *drager* van een idee, maar de *overdrager* van ideeën. Voor ons zij Esperanto de *overdrager* van de Katholieke wereld=beschouwing en alleen als zodanig maken we propaganda voor Esperanto en dat kan alleen in de Katholieke Esperantobeweging. Deze moet groeien, landelijk en internationaal.

Dat zal alleen, als we bij onze propaganda er van bewust zijn wat Esperanto voor ons *niet* kan zijn.

VAN HET HOOFDBESTUUR.

DE ÉÉN EN DERTIGSTE afd. van Nederlands Katholiek is aangesloten. Niet alleen begroeten we de nieuweling met vreugde, omdat de oprichting plaats vond in de oude Bisschopsstad Breda, bolwerk van Katholieke Jeugdbewegingen, maar ze verdient ook bijzondere belangstelling op haar weg naar grootere ontwikkeling, om wat voorafging.

Immers onze beweging heeft in Breda nooit goed kunnen vorderen. Voor den oorlog had N.K. er een afdeling, maar 't is de treur=geschiedenis van schier overal gedurende die weën=jaren: ook te Breda kwijnde de vereeniging weg. Later werd nogmaals

een N.K. afdeeling opgericht. Deze had al een zeer kortstondig bestaan. En nu is voor de derde maal een nieuwe afdeeling met aanvankelijk 14 leden gevormd. Zal ze den weg van haar voorgangers opgaan? Absoluut niet!

„Por Nia Kredoj” is ze genaamd en die doopnaam zegt heel veel. Daarin spiegelen de gevoelens van 't zuiver idealisme met als verheven doel: ons H. Geloof te verlevendigen en te verbreiden over gansch de wereld met en door Esperanto. Met dit ideaal voor oogen moeten de oprichters, die we kennen als een kern van volhardende „varmkoraj batalantoj”, wel slagen in hun verdere propagandistische Esperanto=arbeid, omdat het aan God welgevallig en der Menschheid tot zegen zal zijn.

Koran bonvenon.

F. B.

VERGADERING HOOFDBESTUUR

Het hoofdbestuur van N.K. vergaderde (zooals reeds in het vorige orgaan met een kort verslag is gemeld) op Zondag 25 Juni te 's-Hertogenbosch.

Te 12 uur opende de Bondsvoorzitter, den Heer Damen met de Christelijke groet en een kort woord de vergadering. Aanwezig waren 7 leden, afwezig met kennisgeving de Z.E. Geest. Adviseur en de Heeren Korting en Westen, de laatste was verhinderd wegens ziekte.

Na voorlezing en goedkeuring van de notulen der vorige vergadering werd aan de orde gesteld de verdeling der Bestuurs=functies. Na ampele bespreking werd het voltallig Hoofdbestuur samengesteld volgens hieronder omschreven volgorde:

Voorzitter: H. Damen, 's-Hertogenbosch.

Vice=Voorzitter: F. Marreveé, Den Haag.

1e Secretaris: F. J. v.d. Burgt, Bergen op Zoom.

2e Secretaris: P. J. Brand, Utrecht.

Pennigmeester: L. Weijts, (briefadres: Gendt)

Leden: Mej. Beek, Bussum, de Heeren Penders, Heerlen;
J.H. Westen, Groningen; J.P. Korting, Eindhoven.

Ter inleiding van het agenda=punt inzake de Esperanto Examen=Commissie, gaf de voorzitter een korte uiteenzetting omtrent de wijze, waarop 2 landelijke Bonden meenen de Examen=Commissie te moeten kunnen reorganiseeren. Het Concept=Baars, dat door L.E.E.N. en L.F.E. aan „Nederlanda Katoliko” is aangeboden als definitief fundament voor een geheel gewijzigde Commissie werd dan ook absoluut van de hand gewezen. De eenige bruikbare basis voor eventueel toenaderende bespreking in deze „brulanta afero” werd geacht het concept=Isbrücker. De voorzitter werd gemachtigd het standpunt van N.K. naar eigen inzicht te behartigen met verantwoording aan het H.B.

Medegedeeld werd dat de Commissie ad hoc inzake E.K.=N.K. met bekwamen spoed aan 't werk is getogen. Aan Eerw. Frater Wigbertus van Zon is verzocht als Secretaris op te treden, die inmiddels reeds eenige rondschriften aan de Commissie-leden heeft verzonden. Het beleid van het Hoofdbestuur lid L. Weijs werd, na uiteenzetting omtrent de voorbereide en nog te vervullen werkzaamheden, door de vergadering goedgekeurd en er mag verwacht worden, dat ook deze oude kwestie tot ieders genoegen spoedig definitief opgelost zal zijn.

De afdeling Hilversum betoont een raadselachtige houding in 't Bondsleven. Reeds herhaalde malen is haar uitstel van contributiebetaling verleend, maar ze schijnt niet genegen de achterstand in te loopen en negeert daarover gevoerde correspondentie. Besloten werd de afdeling tot uiterlijk 15 Juli in de gelegenheid te stellen haar achterstallige schuld te voldoen. Zoo niet zal schorsing moeten volgen.

In verband met het 25-Jarig bestaan van N.K. in 1934 heeft de Z.E. Geestelijk Adviseur toegezegd ter herinnering aan dit jubileum een gedenkboek te schrijven. De Heer Marveé en Mej. Beek voor het archief zullen den Samensteller van het noodige materiaal voorzien. De uitgave kan in een opslag van 2000 ex. zoo mogelijk 1 Jan. 1934 tegemoet worden gezien. Nog zal Z.E. worden verzocht voor een te benoemen Eere-Comité de noodige stappen te willen doen bij den Bisschop van 's-Hertogenbosch.

Teneinde meerdere activiteit voor de propaganda in 't algemeen te kunnen ontwikkelen werd besloten eenige „diensten" in 't leven te roepen en door H.B.-leden zelf te doen waarnemen. Nadere bijzonderheden volgen in 't bondsorgaan.

Het onderzoek inzake de verhouding tusschen L.O.=Wet en Esperanto zal door den Heer Westen in een uit te brengen rapport worden vastgelegd en ter kennis gebracht. Tevens zal den Heer Westen de kwestie van Esperanto-insigne dragen door geuniformden nader onderzoeken.

Bij monde van den Heer Penders werd meegedeeld, dat de afdeling Heerlen 500 ex. van de brochure „Nut en doel van Esperanto" door Dr. Dominicus ter beschikking van den Bond stelt. Dit geschenk werd onder hartelijke dankzegging aanvaard en door 't H.B. op hoogen prijs gesteld als een warme daad tegenover den Bond.

Hierna volgde de rondvraag, waarvan verschillende leden een ruim gebruik maakten om diverse Bondsangelegenheden nader te definieeren, waarna te ongeveer 8 uur sluiting met de Christelijke groet: Geloofd zij Jezus Christus.

F. B.

Vriendelijk sporen we de leden aan bij hun internationale correspondentie een veelvuldig gebruik te maken van de Esperanto-sluitzegels met afbeelding van het H. Hart. Bestellingen worden gaarne uitgevoerd door Z.E. Pater Joachim S.C.J., Klein Ijpelaar, Ginneken.

Naar we vernemen is vanaf 1 Juli *niet* meer de Firma Van Eupen, maar S=ro De Roos, *zelf* abonperanto voor „Espero Katolika”.

Men gelieve dus in het vervolg abonnementsgelden te storten op *Postrekening 185531 van De Roos, Eindhoven.*

VERSLAG 2e KWARTAAL 1933

(voor goed overzicht vgl. verslag 1ste kw.)

ONTVANGSTEN:

Afdeelingen: f 219,16, waarvan slechts f 173,38 van het 2e kwartaal, hetgeen zeer weinig is. Veertien afdeelingen waren weer te laat, en zeven hebben zelfs nu nog niet voldaan.

Leden: f 79,—. In totaal dus reeds f 547,35. Glansrijk zijn we de begroting reeds gepasseerd!

Orgaan: abonnementen, etc. f 2,50; advertenties f 16,23.

Diversen: f 62,25. Hiervan zijn echter f 61,75 van 't nieuwe zangbundeltje, hetwelk niet in de begroting is opgenomen.

UITGAVEN:

Orgaan: f 330,52, heerlijk onder de begroting, een heel stuk van vorig kwartaal ingehaald.

Porti: f 0,—. Echter liggen er al twee rekeningen te wachten om betaald te worden.

Vergaderingen: f 169,45. Hier is de jaarvergadering nog niet geheel in begrepen.

Diversen: f 312,10. Hierbij zit de onverwachte schuld IKUE 1932 en de kosten voor correspondentie materiaal.

In totaal niet slecht, maar onmogelijk een reserve te kweken voor ons feestjaar; ons vertrouwen is op U.

L. WEIJTS.

Alle ledenlijst=veranderingen *uitsluitend* berichten aan den penningmeester vóór den 15e van elke maand.

Op tijd de contributie voor het 3e kwartaal *voldaan* hebben *alleen* de afdeelingen: 's=Hertogenbosch, Leiden, Maastricht, Reusel, Utrecht, Venlo, Wormer en Wormerveer.

PROPAGANDA-DIENST

Aan de Afdeefingsbesturen en alle N.K.-leden en belangstellenden.

Uit N.K. No. 3, Juli '33 blz. 48, hebt U vernomen, dat de *Propaganda-dienst* is gereorganiseerd.

Ondergeteekende heeft de leiding daarvan op zich genomen.

Om de propaganda zoo goed mogelijk te doen slagen vraagt hij Uw *aller medewerking*. Propaganda voor een goede zaak is altijd noodig. Bij geen- of negatieve propaganda gaat een zaak achteruit. En N.K. *moet vooruit!* — Dit zijn we natuurlijk allen eens — *Welnu* — Door het aannemen der functie van propagandachef heb ik me tot plicht gesteld om doel en streven van onzen Bond zooveel mogelijk te propageeren, het ledental quanti- en quali-tatief uit te breiden. — Daarvoor kan ik *alleen* te weinig doen. — *Helpt gij dus mede en helpen wij elkander.*

Vooraf *gij afdeefingsbesturen en plaatselijke propagandisten* (dit moeten alle leden van den Bond zijn) zie de advertentie in dit nummer. — Ik wacht Uwe inzendingen en bestellingen, en ga inmiddels verder propageeren.

Laten wij ons voorloopig ten doel stellen: *Bij ons Zilveren Feest* is het ledental van nu *verdubbeld*.

F. MARREVEÉ

Propagandachef van N.K.

KOMMISSIE E.K. - N.K.

Eventueele *zakelijke* voorstellen aangaande de kwestie E.K.-N.K. kunnen door iedereen worden ingezonden bij de Sekretaris van de Kommissie: *Frater Wigbertus van Zon, Pensionaat St. Cornelius, Reusel. (N.Br.)*

UIT DE AFDEELINGEN.

HAARLEM.

Men bericht ons:

In onze stad bestaan de volgende Esperanto jeugdafdeelingen.

1. De Graalmeisjes, bestaande uit 15 leden (boven 17 jaar). Kursusleidster is Mej. van Buchem.

2. De Parochiale Esp.-Afd. van de Bavoknapen (15 - 17 jaar), bestaande uit 6 leden. Kursusleider de Heer Kaart.

3. De Parochiale afd. van „Jonge Wachters” (Par. St. Elizabeth en Barbara) bestaande uit 13 leden van 10 tot 15 jaar. Kursusleider de Heer J. Elias.

ASSEN.

Izola Esperantisto raportas :

La 18an de Junio okazis la 4a Nordnederlanda Regiona kunveno, en salono „Bellevue”, Assen. Nia kunveno estis vizitata kiel ankoraŭ neniam antaŭe. Ne malpli ol 175 personoj partoprenis. Je 10.15, la prezidanto Sro de Jonge malfermis la kunsidon. Post kantado de „la Espero”, S-ro Korte el Veendam parolis pri: „Krizo en Esperantujo”. La Groningena Katolika klubo, laŭ la programo ludos teatraĵon. Sed pro nebona sanstato de kunludonto tio ne povis okazi. Sekvis promenado tra la urbo kaj arbaro. Je 1,30 ni ree estis en „Bellevue”, kie la lunĉo jam estis surtabligita. Dum la manĝado la prezidantoj de diversaj kluboj parolis. Ankaŭ parolis sveda amiko. Post la lunĉo parolis Sro Hendriks pri „Niaj klubvesperoj”. Li donis bonajn ekzemplojn por utiligi la klubvesperojn. „Surprizo” estis la kantado de du infanoj. (5 k. 6 jara) Sekvis sprita prezentado de 5 fraŭlinaj kaj poste parolis Sro Nivard pri „La mirinda ovo”. La Veendama klubo ludis: „La patro revenas”. Dum la tetrinkado oni vendis lotbiletojn. La lasta teatraĵo estis: „La ora edziĝfesto de Hein kaj Trui”.

Post la tirado de la loterio sekvis ankoraŭ agrabla kunestado dum kiu tempo la dancemuloj laŭplaĉe povis salti kaj danci. Je la sepa la prezidanto fermis la kunvenon. La „kvara” plene sukcesis kaj certe restos por ĉiuj longe agrablaj memoroj pri ĝi.

F. A. G. BOERMANS

UIT DE ESPERANTO-BEWEGING.

No.So.B.E.

La kvinan de Junio okazis la kvara jarkunveno de la Nederlanda societo de blindaj esperantistoj, en la Esperanto-domo en Arnhem. Ĉeestis 24 gemembroj.

Bedaŭrinde nia kara prezidanto, S-ro Israëls, ne povis ĉeesti nian kunvenon, nia kasisto, S-ro v.d. Wel anstataŭis lin.

Kore li bonvenigas la ĉeestantojn.

Sekvis lego de salutleteroj de kelkaj Nederlandaj esperantistaj unuiĝoj, kaj post tio kelkaj reprezentantoj de lokaj societoj transdonis la bondezirojn de siaj organizaĵoj.

La protokolo kaj raportoj estis aprobataj. El la kasista raporto evidentiĝis, ke ni havas malfavoran saldon de F. 89,38.

El la jarraporto ni citas la jenon:

Ĝenerale ni povas esti kontentaj pri la atingitaj rezultatoj, nia organizaĵo fariĝis multe pli konata inter niaj samideanoj kaj inter niaj samsortanoj. La membronombro kreskis de 64 ĝis 68, la donacantonombro restis neŝanĝata.

Koncize la prezidanto raportis pri la laboro de la vortarokomitato. En Decembro estis sendata alvoko pri monhelpo por la presota brajla vortaro al la Nederlandaj esperantistoj; tio bone efikis ĝis 16 Majo jam envenis F. 671,05, tamen post tiu dato nia kasisto ricevis ankoraŭ kelkajn donacojn.

La komitato decidis daŭrigi la monkolektadon kaj ĝi precize prirespondos al la gesamideanoj pri la atingitaj rezultatoj post ne longe.

La kunveno aprobis la proponon de la estraro por se eble presigi brajle la vortaron de Van Straaten.

La kunveno akceptis la proponon de S-ro Créman por eldoni brajlan kantareton; S-ro Créman hektografos ĝin senpage kaj la verketo estos aĉetebla por proksimume 25 cendoj.

Sekvis paŭzo kun lunĉo.

Estis tre agrable iom ripozi post la vigla, tamen amika diskutado. Je la tria rekomenciĝis la laborkunsido. La kunveno akceptis kelkajn modifojn de la statutoj.

Post longa diskutado oni decidis en la nuna jaro ne sendi delegiton al la Kolonja Kongreso.

La kunveno finiĝis je la kvina kaj ĉar jam estis tiel malfrue ne okazis la festa parto.

I. A. DE VOS

Sekretario de No.So.B.E.

ESPERANTO-EXAMENS

<i>Dordrecht, A.</i>	Deelgenomen	39	kandidaten,	geslaagd	29
<i>Amsterdam, A.</i>	"	107	"	"	69
<i>Venlo, A.</i>	"	28	"	"	20
<i>Arnhem, B.</i>	"	44	"	"	29
<i>Nijmegen, A.</i>	"	48	"	"	32

Hiermee zijn de voorjaarseksamens afgelopen.

Onder de geslaagden treffen we aan de volgende N.K.-leden: de Hr. G. Krijnen uit Amsterdam, de Hr. J. Labots uit Beverwijk, Mej. E. M. M. van Oosten uit Leiden, de Hr. E. M. C. Halfmans uit Arcen, de dames: E. Göbelbecker, E. M. F. Spits en de Hr. H. A. J. A. Peters uit Blerik, Mej. J. M. v.d. Rijk en de Hr. M. J. Vogels uit Gemert, de Hr. A. S. A. Houba uit Tegelen, de dames: A. Linskens, M. G. A. Welp en de Hrn. H. J. H. Bos, J. M. v. Meegerens, C. M. N. T. Op 't Roodt en J. J. F. Wethly uit Venlo, de Hr. P. A. van Haren uit Hernen, de Hrn. E. A. M. Brekelmans en A. W. v. Esch uit 's-Bosch, de Hr. H. Gijbels uit Knegsel, de Hr. W. M. J. Peeters uit Nijmegen en de Hr. H. Gubbels uit Venlo.

Voor B. slaagden de N.K. leden: F. A. G. Boermans uit Assen, de Hr. J. A. Leenders uit Boxtel, de Hr. K. H. J. Dorren uit

Enschede, de Hr. A. F. Fijneman uit Oploo, de Hr. J. v. Leeuwen uit Zaandam.

Verbetering. Te Den Haag slaagde voor B de Hr. K. J. Vernooy. Deze stond abusievelik onder de dames gerangschikt.

GEEN I.K.U.E. KONGRES.

In „Esp. Kat.” No. 110, wordt medegedeeld, dat er dit jaar geen IKUE-Kongres zal plaats hebben. De Katholieke Esperantisten worden uitgenodigd tot een bezoek aan de Duitse Katholiekendag, die van 7 tot 12 Sept. '33 te Weenen gehouden zal worden.

Deze uitnodiging gaat uit van de KUE te Weenen, die gedurende de Katholiekendag, Esperanto-plechtigheden zal organiseren. Het voorlopig programma vindt men in E.K. van Junie 1933, evenals het adres waar men zich voor deelname kan opgeven.

Ook naar Keulen kunnen we gaan. Daar zullen de Kat.-Esperantisten ontvangen worden door de Esperanto-Groep EKARO, adres: Breitestrasse 108, Köln.

Voor verdere bijzonderheden zie E.K.

KURSOJ

1. Internacia Kurso por Komencantoj: Arnhem 7—17 Aŭg. Gvidos Andreo Cseh. Kotizo f 10,—

2. Seminario por Cseh-metodaj Instruistoj. Arnhem 7—17 Aŭg. Kotizo f 5,—.

La Kursoj okazos en la Esperanto domo. Adreso por aliĝoj kaj informpetoj: Intern. Cseh-Instituto de Esp. Oostduinlaan 32, Den Haag, Nederland.

BERICHTEN UIT:

Hongarije. In Budapest is een esperantistische paedagogische vereniging opgericht. Deze telt thans meer dan 160 leden professoren en onderwijzers.

(Juna esp.)

Nederland. De bekende nederlandsche esperantist, J. D. v.d. Eynde uit Santpoort, heeft aan de Federatie van Arbeiders-Esperantisten zijn esp.-woordenboek in kaartsysteem, in totaal omvattende meer dan 200.000 w., geschonken. In 1911 begon hij aan dit omvangrijke werk. Het ligt in de bedoeling, dat dit werk in haar oorspronkelijke vorm zal blijven en regelmatig bijgewerkt wordt. Het geheel is ter beschikking van de leden en belanghebbenden, die hieruit materiaal zullen kunnen putten voor verschillende doeleinden.

(Corr.)

Duitschland. Het groote adresboek van Neurnberg, bekend bij handel en industrie, heeft in haar rubriek 6 verschillende talen, waaronder Esperanto.

(La PR.)

Frankrijk. Het fransche parlamentslid M. Rolland, afgevaardigde voor het departement Rhône, heeft een esperanto-vereeniging van fransche parlamentsleden opgericht met aanvankelijk 41 leden uit alle partijen.

(Br. Esp.)

U.S.S.R. In „Bulteno”, uitgave van S.E.U. (Unie van esperantisten in de Sovjet-republiek) verschijnt thans een rubriek voor artsen-esperantisten. Volgens een daarin genoemde opgave telt deze vereeniging 110 leden. In deze rubriek zullen worden opgenomen de adressen van buitenlandsche artsen en instituten, die voor hun correspondentie van Esperanto gebruik maken.

Tevens verscheen hierin een oproep om voorstellen in te dienen bij het bacteriologisch wereldcongres, dat plaats vindt in 1934, voor toepassing van Esperanto als congreestaal.

Japan. Jukio Ozaki, oudminister van Japan, die thans in Londen verblijft, schreef in het soc. dem. blad „Kaizo” een artikel, waarin de huidige problemen van Japan worden becriticeerd. In dit artikel vestigt hij o.m. de aandacht op Esperanto en in een krachtig pleidooi dringt hij aan op toepassing van Esperanto als internationale taal.

(E.K.)

Tsjechoslowakije. Op 16 December 1932 hield de heer Kilian een lezing in het Esperanto voor de radio. Het radiostation ontving uit 20 verschillende landen, waaronder uit Centraal Azië, brieven en mededeelingen omtrent de ontvangst. In het orgaan „Radio-Journal” verscheen hierover een artikel met portret van spreker en een geografische kaart met het ontvangstgebied. Tevens verscheen hierin, vertaald in de tsjechische taal, eenige der ontvangen brieven.

(E.K.)

Engeland. Volgens de laatst verschenen gegevens wordt Esperanto in Engeland op 27 scholen onderwezen, en wel op 14 lagere scholen met in totaal 655 leerlingen en 13 scholen voor hooger onderwijs met in totaal 351 leerlingen.

(Senn.)

U. S. S. R. Het wetenschappelijk literaire instituut in Moskou, zoekt door middel van de russische esperantisten bond, S.E.U., esperanto-correspondenten voor die landen, wier talen in U.S.S.R. weinig bekend zijn.

(O.D.D.)

Duitschland. Het bestuur van de duitsche esperantobond heeft zich tot de ministers van binnenlandsche zaken en propaganda gewend met voorstellen om Esperanto toe te passen voor de nationalistische propaganda, bij uitgave vlugschriften, brochures, radio, enz.

(G.E.)

P.T.T. en Esperanto. Prentbriefkaarten officieel met esperanto-tekst verschenen in enkele landen, n.l. U.S.S.R.: Danzig en Lichtenstein.

In Hongarije heeft de directie van de P.T.T. thans een voorstel aangenomen om een serie van 16 verschillende prentbriefkaarten met esperanto-tekst te doen uitgeven. Deze uitgave is te gebruiken voor het intercommunaal verkeer tusschen 8 verschillende landen.

(Esp.)

INTERNACIA ESPERANTO-MUZEO

Wien, Aŭstrio, I. Neue Burg, Heldenplatz.

1. *Invito aliĝi.* Jam el pli ol 40 landoj aliĝis federacioj, rondoj unuopuloj. Ankaŭ vi ne postrestu! Zorgu afable, ke via loko kaj multaj aliaj el via lando estu reprezentataj en la eldonota *Adresaro*, kiu estos vere bonega propagandilo ankaŭ por la E.-movado en via lando. *Afable aliĝu tuj!*

2. La kotizon oni sendu plej malmultekoste por ambaŭ partoj pere de banko en via loko al „Oesterreichische Creditanstalt, Wien, I. Renngasse” por pago al la Muzeo. Vi enpagu en *via valuto* la egalvaloron de svisaj frankoj 12.50 kaj postulu, ke oni pagu en *Wien* al ni la valoron en *aŭstriaĵ silingoj*.

3. Sendu kaj sendigu al ni materialon; ankaŭ simplaj cirkuleroj, flugfolioj, invitiloj, programoj ktp. interesas nin.

La *Adresaro* aperos en 1933 (ni prokrastis iometo la apon!). Ĝis nun estas pli ol 500 membroj el pli ol 40 landoj!

Kunhelpu, ke ni povos eldoni ĝin on aŭtuno *kun almenaŭ 1000 membroj!!!*

Ĉiu helpu laŭ siaj ablecoj nian Instituton, tiun gravan entreprenon de nia movado!

Plej samideane: Steiner, fondinto kaj prezidanto.

INAŬGURO ZAMENHOF MONUMENTO

Tro malfrue por esti enpresigata en la Julia nro nin atingis la komuniko kaj la programo pri la oficiala inaŭguro de la Zamenhof-monumento en Bergen op Zoom.

Ĝi okazis la 29an de Julio. Oni atendis multajn vizitantojn ankaŭ el aliaj landaj.

DE TOREN VAN BABEL.

Sven Backlund, een Zweeds publisist en Zweedse tolk in Genève bij de internationale konferenties is van mening, dat men in Genève heden *niet zegt wat men wil, maar slechts wat men kan*. Esperanto zou die toestand veranderen. Internationaal leven, internationale vragen hebben nodig een internationale taal met een wijdse internationale geest. Dit is Esperanto. Daartegen bestaan slechts twee „argumenten”: vooroordeel en domheid. Hij dringt er op aan dat de Esperantisten bij hun propaganda het feit onderstrepen, dat de algemene aanvaarding van Esperanto zou betekenen de vrijmaking en gelijkberechtigtheid der nationale talen.

M. F. ONNEN †

Mortis en Hago S-ro M. F. Onnen, eks ĉefdeligito de U.E.A. en Nederlando. Inter la multaj, kun laste honoris la mortinton estis S-ro IJsselstein, kiu nome de la Esp. klubo, kies fondinto S-ro Onnen estis, kelkajn vortajn de kondolenco en Esperanto. Por N.K. ĉeestis la Gesinjoroj Marreveé.

S-ro Onnen multe fervoris Esperanton. Li ankaŭ estis membro de N.K. Ke li ripozu en paco.

ĈU VI POVAS HELPI!

En la biblioteko de „The British Esp. Association” mankas la N.K. numeroj 9—12 de 1932. Se eble sendu tiujn numerojn al la Sekretario de N.K. kiu certe trasendos ilin.

Ankaŭ en la Esperanto Muzeo en Wien mankas numeroj de nia N.K. La direktoro petas vin la jenajn numerojn. 1911 No. 19, 1912 No. 23, 1914 nroj 50—57, 1915 nroj 65—fino, ĉiuj nroj ĝis 1920, 1920 nroj 1—7, 9—fino. 1926 nroj 9—fino, 1927/1928 ĉiuj nroj, 1928/1929 nroj 1—9, 11—fino, ĉiuj nroj ĝis Majo 1932, 1932/33 nroj 1—3.

Sendu, se eble, al: Int. Esp. Muzeo, Wien, Neue Burg.

HET LATIJN.

In „L'illustrazione Vaticana”, Nederlandse uitgave, No. 11, 1933, schrijft Alberto Tulli een artikel, waarin als taal der geleerden een lans gebroken wordt voor Latijn.

In dat artikel is belangrijk de konstatering dat het steeds moeiliker wordt voor de geleerden om de vooruitgang der wetenschap

te blijven volgen te midden van de kulturele veelvormigheid en dat heel wat energie verspild wordt voor het aanleren van de onmisbare vreemde talen. De schrijver konkludeert: „Onze eeuw heeft afstanden afgeschaft door radio, telegraaf en telefoon. Niet meer dan logies is het dus ook de scheidsmuren van het taalverschil te slechten, die nog altijd de verbreiding der wetenschap in de weg staan”.

Echter gaat de schrijver de verkeerde weg op als hij een begin wil maken met de *herleving* van het *dode* Latijn. Al was het mogelijk dat de geleerden het zover brachten, dan nog staat de Katholieke Wereldmassa niet begrijpend te luisteren naar 't Latijnse woord van de Paus, uitgezonden door Radio-Vaticana, dat wel de oren, maar niet de harten bereikt van zijn kinderen.

Maar zelfs voor geleerden is en blijft Latijn niet geschikt. De structuur van Latijn laat niet toe de vele nieuwe woorden te vormen, die nodig zijn voor 't moderne leven en de moderne wetenschap. De schrijver bewijst dit reeds door een vertaling te geven voor 't woord „Schrijfmachine”. Deze zou zijn „Portabile prelum britannicum”. Wat zou hij voor „zakdoek” vertalen en hoe zou een reisgids van Rome b.v. er uit zien, als deze in het Latijn was overgezet. Afgezien dan van de mogelijkheid om deze vertaling tot stand te brengen. De beste Latinist zal hierin niet met voldoening slagen.

Er zijn andere bezwaren. Latijn als gesproken taal zal nooit internationaal kunnen funksioneren, omdat de uitspraak door iedere nationaliteit anders is en anders zal blijven. Een Engels Latinist zal een Italiaans Latinist niet kunnen volgen.

Besparing van energie geeft het aanleren van Latijn ook niet, gezien de resultaten en de mogelijkheden. Na een 8 à 9-jarige studie kunnen onze priesters zich met Latijn nog maar behelpen.

Sinds de Humanisten het „levende” Latijn hebben teruggebracht tot het „klassieke” Latijn is daardoor voor altijd het „levende” gebruik van Latijn onmogelijk gemaakt.

Ook voor de geleerden is er maar één afdoende oplossing: de toepassing van Esperanto. Iets waarmee niet meer een *begin* behoeft te worden gemaakt. Want ook als taal der wetenschap heeft Esperanto bewezen prakties bruikbaar te zijn.

P. M. Br.

DE MACHT DER KATOLIEKEN.

„Welk een kracht en invloed zouden er van die honderden miljoenen Katholieken van heel de wereld uitgaan, als zij allen één waren, niet alleen in Geloof, maar één van zin, één van daad. De Katholieken zouden de wereld beheersen”.

Woorden van Prof. Aalberse, gesproken in een bijeenkomst van

Katolieke deelnemers aan de Internationale Arbeiders konferentie te Genève.

Wij voegen daaraan toe: Welk een invloed konden die honderden miljoenen uitoefenen, als ze ook *één waren in taal* en naast de moedertaal Esperanto wilden gebruiken om de eenheid van wil en streven te versterken en om te zetten in de daad. Zij zouden dan de wereld beheersen.

ONTVANGEN.

ESPERANTO SLUITZEGELS.

De Paters der H.H. Harten te Ginneken hebben uitgegeven sluitzegels met een smaakvolle afbeelding van het H. Hart en de tekst: „Alvenu Regno Via.” De prijs is zeer laag. Een vel van 84 zegels kost 30 cent. De waterverftekening is van de Hr Rothciv. Het is werkelijk een keurige zegel, die we durven aanbevelen voor veelvuldig gebruik bij korrespondentie van alle Katolieken, niet alleen Esperantisten.

Wil Uw buitenlandse korrespondent ze ook graag gebruiken dan zijn ze voor hem te bekomen voor 2 respondkuponoj, aan 't adres: Paters H.H. Harten, Ginneken.

ESPERANTO KATALOGUS

van de firma Edelman-Barendrecht te Amsterdam.

Deze geeft ons een aardig overzicht van wat er zool te koop is op Esperanto gebied. De verschillende hoofdstukken maken de inhoud overzichtelijk. Naast vele voor Katolieken niet aan te bevelen lektuur treffen we speciaal Katolieke lektuur aan. Bij het maken van een keuze kan deze Katalogus ons helpen, als we maar rekening houden met de mogelijkheid van „verkeerde” keuze en we bij twijfel even advies vragen ter bevoegder plaatse.

FALDPROSPEKTON: AÜSTRIO.

Eldonis la Federacia Ministerio per komerco kaj Trafiko en Aüstrio- en 7 lingvoj kaj Esperanto. Kontraŭ alsendo de respondkupono la Int. Esp. Muzeo sendos ĉi tiun belan prospekton, kune kun 16 paĝa prospekto de la urbo Wien. La enhavo kun interesaj bildoj kaj klara desegnita karto certe instigos al vizito.

KORESPONDEJO.

W. v. R. te Neer. „Sprita Juvelaro” gebonden f 1,—. Goud op snee f 2,—. Verkrijgbaar bij de Esperanto boekhandel. Wendt U tot onze adverteerders.

PREĜO POR KURAĜO.

Sinjoro kaj Reĝo!

Ni preĝas al vi hodiaŭ, ke vi donu al ni kuraĝon por esti ma-
lstimataj pro la vero;

Kuraĝon por brave diri nian konvinkon, kvankam ĝi malutilas al ni;
Kuraĝon por rompi malbonajn kutimojn kaj malbonajn opiniojn,
Kvankam pro tio ni estas persekutataj kaj forpelataj.

Donu al ni fortan koron, kiu ne timas ion ajn, kion homoj povas
fari al ni,

Konfidon je la forto de la vero,

Eĉ de tiu vero, kiu ne estas subtenata per nombroj kaj ekstera potenco,
Konfidon, ke la vero venkos per sia propra interna forto,

Ke ĝi estas super ĉia homa klopodo kaj kontraŭstaro.

Donu al ni la kuraĝon de animo, kiu malrigardas la posedon de
bona nomo inter la homoj,

Kontentaj, esti sola kun vi je la flanko de la justeco,

Venkante malfortan submetiĝon al iu popola opinio;

Donu al ni, Sinjoro, vian spiriton de kuraĝo kaj braveco, ke ni
liberiĝu de homtimo,

Estante fortaj kaj kuraĝaj en vi!

J. S. HOYLAND

El „La Juna Batalanto”.

(laŭ „A Book of Pragers”).

INGEZONDEN.

Het bestuur van N.K. heeft gemeend de uitgave van kleinere boekwerkjes ten behoeve van onze leden of ter propageering van Esperanto onder Katholieken wederom ter hand te moeten nemen. Dat juich ik van harte toe. Maar zou het nu ook eens mogelijk zijn daarbij te nemen de Esperanto-vertaling van het Evangelie van St. Johannes, Lucas, Marcus en Mattheus, hetzij ieder afzonderlijk uitgegeven in handig klein formaat, hetzij gebundeld?

Mogelijk wordt prof. Metz bereid gevonden daartoe zijn medewerking te verleen. 't Zou toch zoo nuttig zijn, vooral ter verspreiding in de Missielanden. Ook als lees- en studiemateriaal voor iedere Katholieke Esperantist.

Velsen-Noord

MEJ. C. J. SMEELE.

EEN MENGSEL.

Neem enige algemeen bekende oude waarheden en draai die goed door elkaar.

Maak een saus van: enkele persoonlijke zaken gedrenkt in geestelijke hoogmoed, een handje vol insinuaties verzacht met Kristelijke spreuken, daarbij nog enkele halve waarheden overgoten met pathos, enige zachtgekookte meningen doordrenkt met een aftreksel van eigendunk.

Giet deze saus over, door, op en onder de enige waarheden en gij hebt een gerecht waarvan we alleen nog maar de goede bedoeling zouden kunnen proeven zo'n gerecht zal enkele ogenblikken zwaar liggen op de maag van hen, die de gehele portie hebben kunnen verorberen, maar 't zal overigens geen kwaad doen en ongevaarlijk zijn voor mensen met een sterke maag.

We wensen de *Bestuursleden der afd. van Nederl. Kat., Dames en Heren Konsulinoj en Konsuloj van I.K.U.E.* een gezonde maag.

B.

BOEKBESPREKING.

„LA VOJAĜOJ DE GULIVERO.” 1a Parto: Vojaĝo al Liliputlando. Esperantigis: Jos. A. de Roos. Eldonis: Piet Smits, Tilburg, Nederl.

La historio de Gulivero estas sufiĉe internacie konata. Por konigi tiun historion al internacia publiko la esperantigo do ne necesas. Esperantan prilaboraĵon de tia verko ni laŭdos, kiam pere de ĝi montriĝas „literatura” taŭgeco de Esperanto.

La nun aperinta verkaĵo ne estas literaturo. La lingvo eĉ ne estas tute senerara. En la teksto abundas nebezonaĵoj afiksoj, kiuj pezigas la stilon. Kelkloke oni povas „flari” la nederlandan devenon de la verkinto.

La verko povas doni distraĵon al junulaj kaj plenkreskuloj. Komenculoj lernos multajn „vortojn” el ĝi kaj al bonaj esperantistoj ĝi ne malutilos.

Ĉiu povas riski la aĉeton, ĉar ne alta estas la prezo kaj la eldonisto faris sian eblon aperigi la verkon en bela vesto.

La vojaĝoj de Gulivero ankaŭ en ĉi tiu esperanta prilaboraĵo restas interesaj.
